

Vakdidactiek moraalwetenschappen (H002568)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 9.0 **Studietijd 270 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2026-2027

J (Jaar) Nederlands Gent

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

De Schrijver, Jelle	LW01	Verantwoordelijk lesgever
Matthynssens, Bas	LW01	Medewerker
Vander Hoogerstraete, Mathias	LW01	Medewerker
Van Gerven, Julie	LW01	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen(afstudeerrichting moraalwetenschappen)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen(afstudeerrichting wijsbegeerte)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject)(afstudeerrichting moraalwetenschappen)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject)(afstudeerrichting wijsbegeerte)	9	J

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

(Activerende) werkvormen, Gespreksvormen, Microteaching, Filosofische dialoog, Filosofisch denken, Waardendenken, Lesvoorbereiding, Socratische gesprekstechnieken, Vrijzinnig humanisme, niet-confessionele zedenleer, levensbeschouwelijk onderwijs, moraalwetenschappen, leerplannen, waardenverheldering, waardengeladen kritisch denken, interlevensbeschouwelijke competenties

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot realisering van de basiscompetenties voor leraren en de opleidingscompetenties van de educatieve masteropleiding UGent, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.ugent.be/educatievemaster.

Inhoud

Aangezien aanwezigheid in de lessen verplicht is kan dit vak vanaf lesweek 3 niet meer opgenomen worden in het curriculum.

De leerinhouden sluiten aan bij de vakinhoudelijke vorming van de studenten in de bachelor/of masteropleiding. Dit opleidingsonderdeel bereidt voor op een opdracht als leerkracht niet-confessionele zedenleer.

- Filosofisch denken en Waardendenken
- Vakspecifieke didactische werkvormen
- Filosofische gespreks- en dialoogtechnieken
- Opwekken van multiperspectiviteit
- Binnenklasdifferentiatie in functie van diversiteit
- Klasmanagement gericht op een veilig dialoogklimaat
- Vakdidactisch onderzoek op het gebied van de verwerving van ethische en wijsgerige vaardigheden

- Lesvoorbereiding met aandacht voor lesdoelen, vakinhoud en (vakspecifieke) didactische principes
- Evalueren
- Kritisch denken
- Controverse en (de)polarisatie op school
- Burgerschap
- Filosofische (en Socratische) gesprekstechnieken
- Kritisch denken over generatieve AI in onderwijs
- Organisatie van het vak niet-confessionele zedenleer
- Wettelijk kader rond levensbeschouwelijk onderwijs en interlevensbeschouwelijke competenties
- Vrijzinnig humanisme
- Didactische modellen gericht op waardengeladen kritisch denken, ethiekonderwijs en interlevensbeschouwelijke dialoog
- Vakspecifieke leermaterialen n.c. zedenleer
- Leerplannen n.c. zedenleer
- Lesvoorbereidingen volgens de leerplannen niet-confessionele zedenleer en interlevensbeschouwelijke competenties

De lessen Socratisch gesprek moeten enkel gevolgd worden door studenten die in hun traject vakdidactiek wijsbegeerte en vakdidactiek moraalwetenschappen combineren.

Begincompetenties

Van studenten dienen over de relevante domeinspecifieke kennis te beschikken vooraleer het opleidingsonderdeel aan te vatten. De toegangsvereisten tot de vakdidactieken zijn gereguleerd. Meer informatie hierover kan geraadpleegd worden op www.ugent.be/educatievemaster.

Eindcompetenties

- 1 didactische strategieën voor de ontwikkeling van waardedenken en vrijzinnig humanistische groei bij leerlingen hanteren en duiden
- 2 lesvoorbereiding opstellen met oog voor relevante (moraal)filosofische kennis, gepaste lesdoelen, werkvormen en evaluatie-activiteiten gericht op lessen n.c. zedenleer en interlevensbeschouwelijke dialoog
- 3 kwaliteitsvol leermateriaal ontwikkelen om het kritisch denken over mens, maatschappij, levensbeschouwing en vrijzinnig humanisme bij leerlingen te stimuleren en dit te duiden vanuit verschillende theoretische opvattingen rond levensbeschouwelijk onderwijs
- 4 vaardigheden voor het realiseren van een krachtige leeromgeving (voor lessen n.c. zedenleer en interlevensbeschouwelijke dialoog) in de praktijk omzetten en hierover reflecteren
- 5 filosofisch gesprek faciliteren
- 6 levensbeschouwelijke eigenheid van het schoolvak n.c. zedenleer duiden, bevragen en vertalen in de eigen houding
- 7 op basis van theoretische kaders een beargumenteerd standpunt innemen over uitdagingen en kansen binnen het levensbeschouwelijke en niet-confessionele onderwijs

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

De lessen bieden een combinatie van hoor- en werkcolleges. Theoretische kaders worden zo via taakgerichte werkvormen geconcretiseerd en ingeoeft. Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt.

Aanwezigheid tijdens de lessen is verplicht, ook voor de LIO-studenten.

Er zijn geen lesopnames beschikbaar voor dit opleidingsonderdeel.

LIO-richtlijnen zijn terug te vinden in de LIO-handleiding.

Studiemateriaal

Type: Andere

Naam: Leermateriaal wordt digitaal ter beschikking gesteld op ufora, het elektronisch leerplatform.

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Referenties

- De Maeyer, J. *Dus, want, maar en tenzij*. Over kritisch denken, argumenteren en debatteren in het onderwijs. Acco Leuven/Den Haag, 2018
- Devuyt, L. en Van Waerebeke, C. *De toekomst van de levensbeschouwelijke vakken*. VUBPRESS, 2010

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

De studiebegeleiding bij de opdrachten gebeurt op afspraak door de onderwijsdidactici en de verantwoordelijk lesgever

Julie Van Gerven: Julie.Vangerven@UGent.be

Bas Matthynssens: bas.matthynssens@ugent.be

Mathias Vander Hoogerstraete :Mathias.VanderHoogerstraete@ugent.be

Prof. dr. Jelle De Schrijver: jelle.deschrijver@ugent.be

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Vaardigheidstest, Participatie, Presentatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Participatie. Aanwezigheid tijdens de lessen is verplicht. Bij gewettigde afwezigheid wordt in overleg met de verantwoordelijk lesgever een vervangopdracht voorzien
Permanente evaluatie (20%) omvat oefeningen die tijdens de lessen worden uitgevoerd.

Opdrachten (80%) omvatten microteaching en specifieke opdrachten gericht op NCZ-onderwijs.

Eindscoreberekening

Permanente evaluatie omvat 20% van de eindscore. De opdrachten omvatten 80% van de eindscore.

Wanneer men niet deelneemt aan één of meer onderdelen van de evaluatie kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien in dit geval, de eindscore een cijfer van 10 of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (hoogstens 9/20).

Faciliteiten voor werkstudenten

Neem contact met de verantwoordelijke lesgever.

Aanwezigheid in de les is noodzakelijk.